

REFERAT Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati - 2022-2025 d. 13-08-2025

Mødedato Onsdag d. 13. august 2025 kl. 08:30

Mødested Multihuset Højen, Jenlevej 5, Ny Højen, 7100 Vejle

Indholdsfortegnelse

2. kvartalsopfølgning 2025 Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.....	3
Fokusområder 2026.....	5
Delebiler og lokalsamfund. Orientering om status for forsøg.....	7
Anmodning om delt ansvar for drift af toilet på landsbyvandreruten.....	8
Fire henvendelser fra lokalråd.....	11
Forsøg med frivilligbus.....	13
Fokus på centerbyer. Ansøgerne fra Jelling Lokalråd.....	15
Studietur 2025 opsamling.....	18
Årsmøde 2025.....	19
Ansøgning fra Nordisk Natteravnedag i Give.....	20
Ansøgning fra Skibet Makerspace.....	22
Ansøgning fra Vandel.....	24
Ansøgning fra Øster Starup.....	25
Anvendelse af midler fra statslig ramme til landsbyfornyelse.....	26
Lokale mødesteder for unge med fællesskab og bevægelse i fokus.....	28
Ansøgning til Borgernes Grønne Omstillingspulje fra Nr. Vilstrup Tennisklub.....	30
Ansøgning til Borgernes Grønne Omstillingspulje fra Børkop Højskole.....	33
En unge vision ”Mit sted” medskabere af fremtidens landsby.....	36
Status på Klimahandlingsplanen for Udvalget for lokalsamfund og nærdemokrati.....	38
Deltagelse i kommunale aktiviteter.....	41
Meddelelser.....	42
Digital godkendelse af beslutningsprotokol.....	43

Punkt 48: 2. kvartalsopfølgning 2025 Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati

00.30.14-S00-6-25

Resumé

Som led i den løbende opfølgning fremlægges 2. kvartalsopfølgning for januar til og med juni 2025 til udvalgets godkendelse. Opfølgningen viser et mindreforbrug på driften på 1,079 mio. kr. og et forventet mindreforbrug på anlæg på 4,296 mio. kr.

Sagsfremstilling

Drift

Det korrigerede driftsbudget er på 8,286 mio. kr. Heraf udgør overførslen fra 2024 2,448 mio. kr. Nedenstående figur viser opfølgning efter 2. kvartal 2025 (januar-juni). Af tabellen fremgår det, at der forventes et mindreforbrug på 1,079 mio. kr., som forventes overført til 2026. Overførslen forventes dermed reduceret i forhold til sidste år.

Jf. overførselsreglerne kan der vedrørende pengeposer overføres 4 % af det korrigerede budget til 2026, hvilket svarer til 0,331 mio. kr. Således er der tale om en ekstraordinær overførsel på 0,748 mio. kr., hvilket nedbringer overførslen i forhold til sidste år.

Funktionsniveau	Vedttaget budget	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Forv. overførsel til 2026	Mer(+)/ mindre(-) forbrug	Flytninger mellem	Tillægsbevilling
Serviceudgifter							
Sekretariat og forvaltninger	2.100	2.100	2.080	20	0		
Udvikling af yder- og landdistrikter	3.738	6.186	5.127	1.059	0		
Serviceudgifter i alt	5.838	8.286	7.207	1.079	0	0	0

Figur 1: Tabel med budget og forventet regnskab for Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati, drift 2025

Forventningen om en overførsel til 2026 skyldes, at mange projekter er borgerdrevne, og erfaringsmæssigt bliver alle projekter ikke færdiggjort i disponeringsåret. Tilskuddet udbetales først når projektreghskabet er godkendt. På den baggrund er de forventede overførsler til 2026 også forbundet med usikkerhed. Udviklingen i forhold til opfølgningen efter 1. kvartal indikerer, at flere projekter forventes at kunne færdiggøres i 2025 end hidtil antaget.

Anlæg

I budget 2025 er afsat 2,181 mio. kr. til anlæg. Dertil kommer overførsel fra 2024 til 2025 på 4,375 mio. kr. Samlet er budgettet på anlæg i 2025 således på 6,556 mio. kr.

Der er flere anlægspuljer under Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati, dels pulje vedrørende nedrivning og dels flere puljer vedrørende Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati-projekter. Det vurderes, at der samlet overføres 4,296 mio. kr. på anlæg til 2026. Overførslen skyldes særligt følgende:

- Der er flere større igangværende projekter, blandt andet "Åbad i Vejle Å", hvor det er usikkert om midlerne kan forventes brugt i 2025
- Der er udisponerede midler på Udviklingspuljen
- Det er usikkert om alle aktive nedrivningsprojekter færdiggøres i året

Den samlede anlægsoverførsel forventes reduceret en smule i forhold til overførslen fra 2024, men der er stadig betydelig usikkerhed omkring årets endelige forbrug.

i 1.000 kr.	Type	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Periodens forbrug	Forventet regnskab	Forventet overførsel til 2026	Mer (+) / mindre (-) forbrug
Skattefinansieret							
Udgifter i alt	U	2.181	7.741	299	2.460	5.281	0
Indtægter i alt	I	0	-1.185	0	-200	-985	0
Skattefinansieret i alt netto	N	2.181	6.556	299	2.260	4.296	0

Figur 2: Tabel med budget og forventet regnskab for Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati, anlæg 2025

En mere detaljeret anlægsprojektoversigt kan findes i bilaget "Anlægsoversigt 2. kvartal 2025".

Høringssvar

Centralt Budget har ingen bemærkninger af bevillingsmæssig karakter.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati, men indgår i den samlede sag for 2. kvartalsopfølgning for Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at 2. kvartalsregnskabet for drift og anlæg godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Anlægsoversigt 2. kvartal 2025.pdf

Punkt 49: Fokusområder 2026

00.30.00-Ø00-11-21

Resumé

På baggrund af drøftelse på Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis møde den 7. maj og budgetdrøftelse med byrådet den 25. juni fremlægger forvaltningen et forslag til fokusområder i 2026 til godkendelse. Fokusområderne anvendes til prioritering af konkrete temaer og projekter i det kommende budgetforslag.

Sagsfremstilling

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati er et udvalg uden større faste driftsopgaver. Udvalget sætter nye initiativer i gang hvert år på grundlag af den aktuelle udvikling og input fra borgere og lokalråd. Det sker i form af borgerprojekter, initiativer der gør det lettere at være aktiv borgere eller projekter der skaber udvikling på tværs af lokalsamfund. De fleste projekter kommer fra borgerne i form af ansøgninger til udvalgets puljer. Udvalget kan desuden gennem brug af temaer, kurser, medfinansiering mv. sætte fokus på udvalgte områder, som er efterspurgt af borgere og lokalråd.

Det er derfor udvalget forud for næste års budget skal drøfte, hvilke aktuelle udfordringer, eventuelle projekter og hvilket politisk fokus der skal indgå i forslaget til budget 2026. Udvalget bedes derfor forholde sig til om der anvendes det rigtige grundlag til at udforme forslag til budget 2026.

Grundlag for budget 2026

Forvaltningen har anvendt nedenstående som afsæt for forslag til fokusområder.

- "Politik for udvikling af lokalområder og landdistrikter 2023 - 2026"
- Politisk fokus 2025
- Fortsættelse af projekter og nye godkendte initiativer som rækker udover budget 2025
- Udvalgets drøftelser af budgetudfordringer og fokus

På udvalgsmødet den 7. maj drøftede udvalget fokusområder i 2026 og udvalgets budgetudfordringer på 2 mio. kr. Udvalget bad forvaltningen arbejde videre med et oplæg til byrådets budget temamøde den 25. juni på baggrund af udvalgets drøftelse.

Fokus område - anlægsbevilling

Følgende fokusområder endte med at blive anbefalet i forhold til anlægsbevilling på 2 mio. kr. til Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis særlige budgetudfordringer:

"Væksten i Vest og internationale borgere som ressource",

"Aktiv omdannelse og effektiv udnyttelse af kommunale bygninger til lokale formål"

"Styrkelse af nærdemokrati". At fortsætte forsøg og eksperimenter fra VE facilitatorer til borgersamlinger.

Det bemærkes, at Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis særlige budgetudfordring er at fastholde sin opgave og rolle i forhold til udvikling af lokalsamfund, nærdemokrati og støtte til aktive borgere, med afsæt i væsentlige og aktuelle problemstillinger og efterspurgte løsninger.

Fokusområder - øvrige budget

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati pegede på mødet den 7. maj på yderligere en række områder, der bør arbejdes med.

- Unge: "Tilskynde unge til at engagere sig i frivilligt arbejde og projekter" samt "særlig indsats for samlingssteder for unge i mindre lokalsamfund".
- Klima: "En særlige energipulje målrettet foreningsejede bygninger".
- Levende lokalsamfund på landet: "Nye tiltag til at videreudvikle landsbyvandreruten".

Forvaltningen har vurderet, at det vil være muligt at gennemføre disse områder indenfor udvalgets budget på 5 mio. kr. De indgik derfor ikke i oplægget på byrådets budget temamøde. I budgetforslaget vil udvalgets puljer blive foreslået fortsat uændret.

Ovenstående betyder, at forvaltningen til november fremlægger et budgetforslag for 2026, hvor der foreslås anvendt omkring 2 mio. kr. til projekter og indsatser omkring "Væksten i Vest", "Kommunale bygninger" og "Styrkelse af nærdemokrati".

Derudover fremlægges forslag til budget for fortsættelse af puljer, videreførsel af projekter og igangsættelse af godkendte initiativer for i alt 5 mio. kr. Der arbejdes med forslag til særlig energipulje og landsbyvandrerute. De nuværende puljer, Udviklingspulje, Strakspulje og Borgernes grønne omstillingspulje, fastholdes.

Udvalget har tidligere besluttet, at projekterne "Åbad Skibet" og "Cykelrute Vonge Kollemorten" skal fastholdes som budgetpunkter og søges overført til næste budgetår, så længe de med en vis sandsynlighed kan gennemføres.

Økonomi

Budget drift. 5 mio. kr. Væksten i Vest. Kommunale bygninger. Nærdemokrati tiltag.

Budget anlæg. 2 mio. kr. Unge. Klima. Levende lokalsamfund på landet.

Klima og resiliensvurdering

Budgettet indeholder en række elementer som fremmer klima og resiliens. Udvalget er opmærksom på, at de enkelte projekter og initiativer skal have mindst mulig klimaaftryk og skabe øget resiliens.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget godkender grundlaget for at udarbejde budgetforslag for 2026, og

at udvalget godkender forslag til fokusområder i 2026.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Politisk fokus 2026 ULN 4. aug

Politisk fokus ULN 2025 rev. 2.10.2024

Punkt 50: Delebiler og lokalsamfund. Orientering om status for forsøg

05.00.00-P20-2-23

Resumé

Orientering af udvalget om forsøg med debiler. Givskud lokalråd påbegyndte i 2022 et forsøg med debil. Teknisk Udvalg afsatte i juni 2023 0,3 mio. kr. fra Innovationspuljen til forsøg med udbredelse af debiler. Målet var i første omgang kommunens centerbyer, men da forsøget fra lokalrådet i Givskud med debiler gav positive resultater, blev forsøget udvidet til hele kommunen. Delebiler kan bidrage til at understøtte bosætning i de mindre lokalsamfund og tilbyder et alternativ, som hverken er privat bil eller offentlig transport. Forsøget har pr 1. august 2025 kørt i minimum 1/2 år for de sidst etablerede debiler i forsøget.

Sagsfremstilling

Lokalsamfund og lokalråd i Vejle Kommune har de seneste to år etableret 10 debilsordninger i Vejle Kommune, der har hele lokalsamfundet som målgruppen.

Det er sket via en forsøgsordning fra Teknisk Udvalg, samt på opfordring fra Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati. Hvis forsøget er vellykket, vil det give et incitament for andre lokalsamfund til at fundraise midler til at anskaffe debil.

De sidste ordninger kom i stand i starten af 2025. Tallene for kørsel i første halvår af 2025 trækkes 1. august 2025 efter dagsordenen er lukket. Tallene præsenteres derfor på udvalgsrådet.

Ordnningen blev igangsat af Teknisk Udvalg på møde den 20. juni 2023 vedrørende Teknisk Udvalgs innovationspulje. Her afsatte udvalget 0,3 mio. kr. til en forsøgsordning med debiler. Udvalget afsluttede ordningen på møde den 24.11.2024. Det blev besluttet at de overskydende midler kunne anvendes til en mediekampagne for øge opmærksomheden om de eksisterende debiler.

Forvaltningen prioriterer fortsat, at midlerne først og fremmest anvendes til at få endnu flere lokale ordninger op at stå. Kampagnen har derfor været udsat af flere omgange, da der fortsat kommer henvendelser fra interesserede lokalsamfund. Siden beslutningen den 24.11 er det således lykkedes at startet en ordning i Vonge, Kollemorten og Skibet. Der arbejdes i juni 2025 med en henvendelse fra Brejning.

Kommunens kampagne for debiler, herunder køb af reklamer på nye debiler, afsluttes endeligt med udgangen af 2025.

Klima og resiliensvurdering

Debiler kan bidrage til at behov for at anskaffe egen bil reduceres eller udsættes og fremmer muligheden for at bosætte sig i lokalsamfund på landet med begrænset offentlig transport. Delebiler kan medføre øget privat bilisme, hvis borgere som aldrig ville anskaffe egen bil eller ekstra bil begynder at tage bilen fremfor offentlig transport.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Teknisk Udvalg.

Sagen er til orientering i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 51: Anmodning om delt ansvar for drift af toilet på landsbyvandreruten

04.21.00-P20-16-24

Resumé

Vejle Kommune har modtaget en henvendelse fra Ildved Borgerforening om kommunen vil overtage en del af servicen på et toilet ved Ildved Fællesplads. Toilettet er opstillet af borgerforeningen med støtte fra udvalget. Borgerforeningen har ikke længere kræfter til at vedligeholde toilettet. Økonomien ved at overtage opgaven er anslået til mellem 5000 og 10.000 kr. årligt, hvor noget af ansvaret forbliver hos borgerforeningen. Der gennemføres forsøg i sommeren 2025 med henblik på at etablere en pris og et rimeligt serviceniveau i samarbejde med borgerforeningen.

Fællespladsen er støttepunkt for landsbyvandreruten og for friluftsliv, med mulighed for overnatning i shelter. Den fungerer også som opholdsområde for dagplejen og fælles aktiviteter i Ildved. Pladsen har flere gange modtaget støtte fra udvalget til forbedringer.

Sagsfremstilling

Ildved borgerforening kontaktede i 2018 Vejle Kommune, da der var problemer med overnatninger på deres fælles område grundet manglende toilet. De ville gerne tage imod cykelgæster m.v., men det gav problemer i forhold til børns brug af området.

Kommunen besluttede i samråd med borgerforeningen at forære Ildved et brugt toilet, som var kommet i overskud. Lokalområdet sørgede for opstilling og tilbød at stå for rengøring, toiletpapir og sæbe. I 2021 blev fællespladsen i Ildved et af mange støttepunkter for Landsbyvandreruten, da der var stor fokus på, at ruten skulle kunne tilbyde mulighed for toilet undervejs på ruten, så den ikke giver gener for beboere langs ruten.

Ildved borgerforening kontaktede kommunen i efteråret 2024 og anmodede Vejle Kommune om økonomisk bistand til at fastholde et toilet på fællespladsen i Ildved. Borgerforeningen angiver, at de ikke længere har kræfter til at drifte toilettet. De har pr 13. juni 2025 vurderet, at det vil være tilstrækkeligt med rengøring hver 3. uge. (norm for offentlige toiletter i byrum er hver 3. dag). Det vil sige, at borgerforeningen fortsat er ansvarlig for, at toilettet fremstår velholdt i perioden mellem den kommunale rengøring.

Kommunen har mulighed for at lade toilettet indgå i ordningen med rengøring af offentlige toiletter. Økonomien er anslået til mellem 5000 og 10.000 kr. årligt. Der gennemføres forsøg i sommeren 2025 med henblik på at etablere en endelig pris og et rimeligt niveau i samarbejde med lokalområdet.

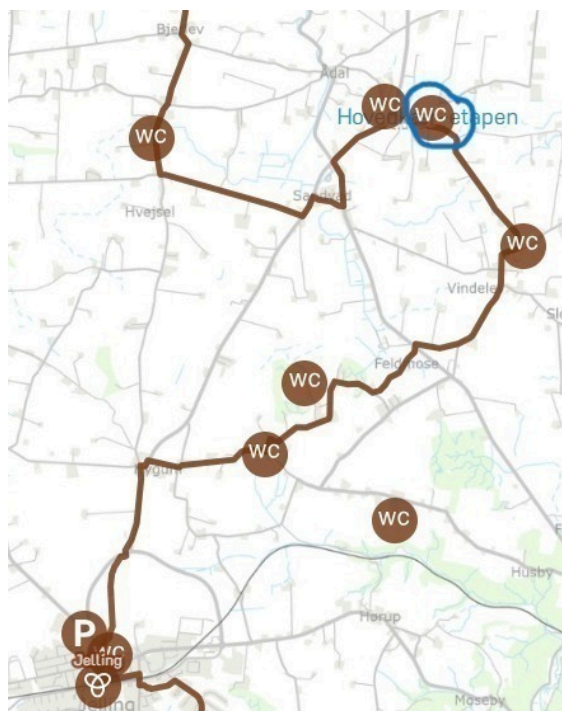
Forvaltningen anbefaler, at der indføres en ordning med rengøring hver 3. uge i perioden april til oktober i en 3 årige periode fra 206 til og med oktober 2028, med den betingelse, at udgiften ikke må overstige 10.000 kr. + løbende inflation. Udgiften afholdes som udgangspunkt af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati. Aftalen revurderes i 2028.

Fællespladsen er støttepunkt for landsbyvandreruten og for friluftsliv med mulighed for overnatning i shelter. Den fungerer også som opholdsområde for dagpleje og fælles aktiviteter i Ildved og har flere gange modtaget støtte fra Vejle Kommune til forbedringer.

Der er ikke tilsvarende typer af offentlige toiletter på vandreruten i dag. Der er offentligt tilgængelige toiletter i Ildved ved kirken (900 meter fra fællespladsen), samt i Vindelev og Sandvad, som ligger 1 - 2 kilometer fra Ildved.

Alternativet til at imødekomme henvendelsen er, at kommunen gør opmærksom på, at rengøring af toilettet var et vilkår som borgerforeningen godkendte i forbindelse med overdragelse, og at det fortsat påhviler Ildved borgerforening at håndtere opgaven.

Udsnit af Landsbyvandreruten ved Ildved. Ildved ligger ved blå markering. Billede fra Ildved Fællesplads med legeredskaber, shelter, overdækket spiseplads

Økonomi

Der reserveres 10.000 kr. i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis budget til rengøring af offentlige toiletter i Ildved i forbindelse med landsbyvandreruten. Midler tages fra udviklingspuljens frie midler. Udgiften indarbejdes i udvalget ordinære budget fremover.

Klima og resiliensvurdering

Sagen har ikke betydning for klima og resiliens.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget godkender, at kommunen overtager rengøring af toilet i Ildved på de angivne vilkår, og

at udvalget godkender, at udgiften som udgangspunkt påhviler udvalget

Beslutning

Udvalget besluttede at de ønsker at håndtere driften i en 2-årig forsøgsperiode, i det der lægges vægt på at lokaliteten er en del af landsbyvandreruten.

Bilag

Rengøring af offentlig toilet i Ildved

Punkt 52: Fire henvendelser fra lokalråd

04.21.00-P20-7-25

Resumé

I forbindelse med høring af kommuneplan 2025-2037 har Vejle Kommune modtaget en række henvendelser fra lokalråd. Flere af henvendelser er af stor betydning for lokalområdet men falder udenfor kommuneplanens formål og opgaver. Forvaltningen anbefaler derfor, at udvalget drøfter om udvalget bør gå videre med henvendelserne, da flere af dem hører under Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati jf. §21, stk. 2 i styrelsesvedtægten for Vejle byråd. Udvalget har nogle unikke muligheder for at arbejde med de udfordringer lokalsamfundene peger på sammen med borgerne, da udvalget har praksis for at tage relevante lokale henvendelser op og arbejde med dem.

Sagsfremstilling

I forbindelse med høring af forslag til kommuneplan 2025-2037 har Teknik & Miljø modtaget henvendelser og forslag til kommuneplanen fra bl.a. lokalrådene i Grejs, Hornstrup og Gadbjerg samt en samlet henvendelse fra Uhrhøj cykler, Brejning lokalråd og Grønbjerg Langelund lokalråd støttet af yderligere ti lokalråd. Forvaltningen vurderer, at det vil være muligt at arbejde med nogle af lokalrådenes forespørgsler med de værktøjer Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati råder over.

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati udvalget kan bl.a. sætte mindre konkrete handlinger i gang sammen med lokalråd og borgere, som flytter lokalsamfundene i den retning lokalrådene efterspørger, hvilket vil være vanskeligt i kommuneplan regi.

Der foreligger tre henvendelser fra Hornstrup, Grejs og Gadbjerg lokalråd som overordnet tager fat i samme tema. Man ser gerne, at kommunen anlægger et helhedsorienteret syn på lokalsamfundet, og de rejser hver især nogle mindre konkrete problemstillinger og forslag.

Forvaltningen foreslår som en handlemulighed, at udvalget afholder et samlet temamøde med de tre lokalsamfund. På temamødet kan man drøfte muligheder for handling i forhold til de fremsendte tanker og konkrete forslag, herunder kigge på om der er interesse for at arbejde med en helhedsplan for de tre lokalsamfund.

Der foreligger en henvendelse fra Uhrhøj cykler, Brejning lokalråd og Grønbjerg Langelund lokalråd, som sammen med ti lokalråd har sendt fire cykelanbefalinger til kommunen. Forvaltningen vurderer, at der er grundlag for et møde med de 12 lokalråd samt andre interesserede lokalråd om henvendelsen og drøfte muligheder og mindre konkrete tiltag til, hvordan borgere og kommune sammen fremmer vilkårene for at cykle i landområderne.

Forvaltningen har overvejet en mulig arbejds- og tidsplan for opgaven i efteråret, hvor der også er årsmøde for lokalråd. Det foreslås, at Grejs, Gadbjerg og Hornstrup inviteres til temamøde med afsæt i deres henvendelse primo september og Uhrhøj cykler, Brejning lokalråd og Grønbjerg Langelund lokalråd inviteres til temamøde med afsæt i deres henvendelse primo oktober. Det sidste giver mulighed for at inkludere andre lokalråd med samme interesse gennem årsmødet.

Temamøderne forberedes sammen med brevskriverne for at sikre de bedst mulige forudsætninger for, at de kan munde ud i konkrete tiltag fra begge parter.

Plan & Energi har også modtaget andre henvendelser fra lokalråd, hvor det er vurderet, at Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati ikke har mulighed for at spille en rolle. Disse henvendelser besvares via Teknisk Udvalg.

Økonomi

Eventuelle udgifter til dialogprocessen vil i første omgang skulle tages fra budget til dialog/møder i budget 2026. Eventuelle projekt og tiltag finansieres via Udviklingspuljen.

Klima og resiliensvurdering

Sagen påvirker ikke klima og resiliens.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget drøfter de indkomne hørings svar.

Beslutning

Drøftet. Udvalget ønsker at invitere til fælles dialog om den videre udvikling af lokalområderne.

Bilag

Hørings svar kommuneplan_Grejs

Hørings svar Kommuneplan_Hornstrup

Hørings svar til Vejle Kommune vedr. kommuneplanen 2025-2037 fra Gadbjerg Borgerforening_0

Hørings svar-bla_13_lokalråd

Punkt 53: Forsøg med frivilligbus

04.21.00-P20-8-25

Resumé

Transportministeriet har tildelt Vejle Kommune 509.176 kroner til projekt med frivilligbus fra en forsøgspulje til frivilligbusser. Sagen handler om, hvordan Vejle Kommune bedst sikrer en god forsøgsordning. Forvaltningen anbefaler, at lokalrådene sender en ansøgning til kommunen om at blive tildelt bussen i en del af forsøgsperioden på to år. Ønsket er at få gennemført flere forsøg, så bussen afprøves under forskellige vilkår. Forsøgene evalueres med henblik på at vurdere, om en ordning med frivilligbus er et realistisk supplement til offentlig transport i Vejle Kommunes landområder.

Sagsfremstilling

Transportministeriet har tildelt Vejle Kommune 509.176 kroner til projekt med frivilligbus fra en pulje til frivilligbusser.

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati drøftede ansøgningen om frivilligbus på møde 20.11.2024, sag nr. 71. Deadline for ansøgning var 1. maj. 2025.

I ansøgningen er angivet af forsøget starter 1. januar 2026 og varer 2 år. Det er hensigten at indkøbe en elbus til forsøget.

Der foreligger en forhåndstilkendegivelse fra Randbøldal borgerforening om, at de vil udbyde kørsel med frivilligbussen. Alle lokalråd vil få mulighed for at byde ind.

Bussen skal ikke (og må ikke !) erstatte eksisterende ruter eller nedlagte ruter. Den er et ekstra tilbud, som skal skabe fleksibilitet og tilbyde nye muligheder, hvor der er basis for det.

Lokalrådene / lokalområdet opfordres til at indsende ansøgning, hvor de byder ind på bussen. Forvaltningen vælger de bedste forslag ud fra følgende kriterier: Forslag som medfører flest afgange og passagerer prioriteres, det vægter positivt at forsøget er i et tyndere befolket område, da geografisk spredning i forsøget et vigtigt. Det er målet, at bussen kommer ud og køre i 6-8 lokalområder i løbet af forsøgsperioden. Retningslinjer og krav fra ministeriet til forsøget er ikke modtaget i skrivende stund ultimo juni. Når forvaltningen har modtaget tilsagnsskrivelse udarbejdes en arbejdsplan, herunder hvordan lokalråd og andre aktører inviteres til at byde ind på frivilligbussen.

Det er ambitionen, at et vellykket forsøg følges op med en permanent ordning, hvilket vil medføre en fast driftsudgift til bl.a. el, forsikringer og vedligehold. Såfremt forsøget ikke gennemføres sælges bussen og de overskydende midler returneres til Transportministeriet.

Økonomi

Der afsættes 15.000 kr. til driftsudgifter til forsøget som falder udenfor tilskuddet fra Transportministeriet.

Klima og resiliensvurdering

Bussen er tiltænkt personer uden bil som tidligere har kørt flextaxa, kørt med naboer, cykler eller andet. Forvaltningen er ikke bekendt med vurderinger af, hvorvidt oprettelse af kørselsordninger i landdistrikter med en befolkningstæthed som Vejle Kommune, medfører mere eller mindre CO2 udslip. En bus kommer i sig selv med en stor CO2 regning fra fabrikken. Ved at vælge en elbus begrænses CO2 udslip i forbindelse med driften. En standard elbus kan medbringe syv personer inkl. fører. En diesel/benzin bus kan medbringe ni. Det vurderes at en syv personers bus er tilstrækkeligt til forsøget.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget godkender rammerne for at udbyde projektet til lokalråd og andre aktører.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 54: Fokus på centerbyer. Ansøgerne fra Jelling Lokalråd

00.16.00-P20-10-25

Resumé

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati godkendte den 29. maj 2024 en ramme på 1,8 mio. kr. til at sætte et særligt Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis fokus på de fire centerbyer i en periode, herunder til Jelling. Forvaltningen fik mandat til at udfylde rammen efter ansøgning fra lokalrådene. Forud for bevillingen var der gennemført en drøftelse mellem udvalg og lokalråd om byernes prioriteter.

Jelling lokalråd anbefaler pr 1. maj 2025 to borgerforslag, som ikke var med i disse drøftelser, og som økonomisk ligger udover det mandat udvalget har givet forvaltningen:

1. Med afsæt i afsnittet om "Vild natur" i byvisionen for Jelling søger man et projekt, der gør det lettere at få adgang til Fårup sø ved at forbedre sti og skiltning.
2. Med afsæt i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis fokus på unge søger man midler til et samlingssted for unge midt i byen.

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati tilkendegav i sin tid, at projekterne gerne måtte gå ud over den forhåndsgodkendte økonomiske ramme for en enkelte by og afsatte reserver til formålet. Det samlede budget er 449.000 kr. Reserven har ikke været i brug endnu. En udvidet økonomisk ramme for en enkelt by forudsætter, at udvalget godkender de enkelte projekter og den udvidede økonomiske ramme. Forvaltningen anbefaler at ansøgningerne fra Jelling lokalråd imødekommes.

Sagsfremstilling

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati besluttede i 2024 at sætte særligt fokus på centerbyerne Børkop, Jelling. Give og Egtved. Der blev afholdt fire møder, et med hvert lokalråd. Her blev målene og prioriteterne for de fire byer drøftet. Byernes endelige prioritet og en økonomisk ramme for hver by blev godkendt i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati i maj 2024.

Udvalget valgte at gøre proceduren enkel for borgerne ved at den vedtagne budgetramme kunne udmøntes af forvaltningen på baggrund af konkrete projekter fra lokalrådene, indenfor de aftalte mål og prioriteter.

Forvaltningen har godkendt projekter fra Give og Egtved og er i dialog med Børkop indenfor de aftalte prioriteter og økonomiske rammer.

Lokalrådet i Jelling har pr. 1. maj 2025 fremsendt sit forslag til, hvordan den økonomiske ramme for "fokus på centerbyerne" fra Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati kan anvendes. Det fremsendt projektforslag overskrider Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis økonomiske ramme for Jelling på 250.000 kr. og har en prioritering, som ikke er drøftet med udvalget.

Udvalget anmodes derfor særskilt for Jelling om, at behandle de fremsendte projekter og drøfte om man vil frigive midler til projekterne.

Sti til Fårup sø

Jelling lokalråd anbefaler et projekt til opgradering af sti til Fårup sø. Der søges om 53.149,95 kr. Fårupgård ligger i gangafstand fra Jelling midtby. Stien åbner for en gåtur fra Fårupgårdvej ned til søen og tilbage igen ad en anden vej.

En opgradering af stien vil i praksis åbne området ved den offentlige institution Fårupgård Ungecenter op for borgerne. Med bedre skiltning, og beplantning, der viser vej og adskiller skole fra besøgende, vurderer institutionen, at de kan håndtere langt flere besøgende, trods de udfordringer deres elever har. Hidtil har besøgende ofte skabt u hensigtsmæssige forstyrrelser for eleverne på Fårupgård Ungecenter. Lokalrådet anbefaler projektet og henviser til, at det bl.a. medvirker til at realisere grebet i byvision Jelling med "Vild Natur", hvor adgang til naturen er et af tiltagene. Opgaven udføres af Fårupgård Ungecenter.

Fårupgårds placering ved Fårup Sø syd for Jelling.

Samlingssted for unge

Der søges om 400.000 kr. til samlingssted for unge i Jelling. Pengene er medfinansiering til et projekt med et budget på alt 1.022.000 kr.

Syvende klasserne på Bredagerskolen har skabt et forslag til et samlingssted for unge i Jelling. Skolens elever har stemt om de bedste projekter og en arbejdsgruppe med de unge bag de vindende projekter, forældreforening og skolens ledelse har søgt lokalrådet om tilskud til projektet. Der søges om tilskud til:

Overdækket område med siddemuligheder: 125.000 kr.

Udendørs fitnessområde: 175.000 kr.

Opholdsmøbler (fx TimberNest): 60.000 kr.

Musik til multibanen (delfinansiering sammen med Jelling musikfestival): 40.000 kr.

Projektet har allerede en finansiering på 622.000 kr. og man søger om midler, som vil realisere flere af de unges drømme og topprioriteter. Placeringen er på skolens arealer centralt i Jelling. Området vil kunne benyttes af unge (og ældre) i Jelling døgnet rundt.

Et godt samlingssted for unge har været en mangelvare i Jelling i mange år. Projektets placering, opbakningen fra skolen til initiativet og involveringen fra de unge skaber en stærk helhed.

Ungeområdets detaljer, fra ide til projekt, er udarbejdet sammen med de unge og indtænker på fin vis den måde de unge gerne vil være sammen på. Fx ekstra brede bander til boldbanen til at sidde på. Fitness redskaber der giver en grund til at tage derned. Udeområde hvor den traditionelle bålhytte er fravalgt til fordel for en mere enkel og åben overdækning og siddemøbler i stedet for bord-bænke sæt.

Placering af opholdssted for unge, Bredagerskolen

Rammebevilling

Jelling lokalråd fik en rammebevilling af ULN på 250.000 kr. Det fremgår af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis beslutning, at rammen kunne øges (eller mindskes) i forhold til en konkret vurdering af det fremsendte projekt. Forvaltningen vurderer, at projektets indhold ligger indenfor udvalgets mål og for byvisionen for Jelling, samt at der er god sammenhæng mellem økonomi og mål.

Forvaltningen indstiller derfor at der anvendes 203.149 kr. fra reservemidlerne i projektet. Reservemidlerne er på 500.000 kr. ud af den samlede rammebevilling på 1,8 millioner kroner. Det er herefter kun Børkop, der eventuelt kan komme i betragtning til de resterende reservemidlerne, da både Give og Egtved har fået bevilling.

Økonomi

Samlet bevilling 449.149,95 kr. Midler bevilliges fra "Fokus på centerbyer" Jelling samt reservemidler. I det rammebevilling på 250.000 kr. øges til 449.149,95 kr.

Klima og resiliensvurdering

Der er ikke medsendt klimavurdering af projektets delelementer fra ansøger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget godkender ansøgning på 53.149,95 kr. til sti ved Fårupgård, og

at udvalget godkender ansøgning på 400.000 kr. til ungeområde ved Bredagerskolen

Beslutning

Godkendt.

Punkt 55: Studietur 2025 opsamling

54.34.06-G01-1-25

Resumé

Udvalget afholdt endagsstudietur til Ringkøbing Skjern den 7. maj 2025 for at lære om erfaringer med Grøn Pulje, når der udbetales større beløb til lokalsamfundet. Udvalget besøgte desuden et ungdomsprojekt og et eksempel på samspil omkring autocamperparkering. Punktet er en opsamling på turen.

Sagsfremstilling

Hermed fremlægges studietursrapporten fra udvalgets besøg i Ringkøbing Skjern Kommune den 7. maj 2025.

Fra rapporten kan fremhæves

Ringkøbing Skjern Kommune har gode erfaringer med VE facilitatorer.

Det medfører også nye udfordringer for lokalsamfundene, når de med hjælp fra VE facilitator samlet kan indgå i dialog med en VE udvikler. Bl.a.

- Stort ansvar at stå med VE-facilitator-proces
- Samarbejdet m/andre landsbyer/sogne
- Opnå mandat fra lokalsamfundet

En anden erfaring var brugen af helhedsplaner. Det er et værktøj for kommunen, der rækker udover selve VE området og dermed åbner op for flere muligheder for at imødekomme lokale udfordringer og behov.

Der er ingen tvivl om, at en større grøn pulje giver nye muligheder for samspil mellem kommune og lokalområde om fremtidig udvikling.

Der opstår en usikkerhed i overgangsperioden som påvirker lokalsamfundet. Her kan man tænke i midlertidige foranstaltninger. Overvej hvad der i det konkrete område kan iværksættes af midlertidige foranstaltninger, mens området er under udvikling og usikkerheden er størst.

Klima og resiliensvurdering

Sagen påvirker ikke klima og resiliens i Vejle Kommune.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget tager studietursrapporten til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Studietursrapport. ULN studietur 2025 Ringkøbing Skjern Kommune

Punkt 56: Årsmøde 2025

04.21.00-A00-1-25

Resumé

Orientering om det kommende årsmøde. Årsmøde for lokalrådene i 2025 afholdes den 16. september 2025. Der deltager normalt omkring 100 personer og cirka 25 lokalråd i årsmøderne. På mødet gives en kort gennemgang af program og af udvalgets rolle ved paneldebat og i forbindelse med mødets afslutning.

Sagsfremstilling

Lokalrådene har modtaget invitation til årsmøde 2025. Udvalget har som vanligt også inviteret byrådet og venner af lokalrådene.

Programmet gennemgås med henblik på at orientere udvalget om indhold og opgaver i forbindelse med mødet.

Klima og resiliensvurdering

Der er valgt et mødested som arbejder med at reducere klimabelastning ved større møder.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Program for årsmøde 2025 tredje udkast

Punkt 57: Ansøgning fra Nordisk Natteravnedag i Give

04.21.00-Ø40-6-24

Resumé

Natteravnene i Give har ansøgt om 50.000 kr. fra Udviklingspuljen til afholdelse af Nordisk Natteravnedag den 13. september 2025. Arrangementet samler 200-300 frivillige fra Danmark, Norden og Grønland og har til formål at styrke, frivilligt tryghedsskabende arbejde, i lokalsamfundet. Projektet har en stærk lokal forankring og bred borgerinddragelse, men vurderes at være for snævert til at opfylde kriterierne for lokal udvikling i strategisk forstand. Det foreslås derfor, at udvalget tildeler 20.000 kr. som opbakning til det frivillige initiativ.

Sagsfremstilling

Natteravnene i Give har fået tildelt værtskabet for Nordisk Natteravnedag 2025, som afholdes i Center Thyregod. Arrangementet er årets højdepunkt for Natteravnene i Danmark og Norden og samler op mod 300 deltagere. Dagen byder på aktiviteter for børn, informationsstande, debat om frivillighed og sociale indsatser, samt kulturelle oplevelser i Give, Brande og Billund.

Formålet med dagen er at styrke frivilligt socialt arbejde, skabe netværk og fællesskab på tværs af lokalsamfund, regioner og lande, og fremme tryghed i lokalsamfundet. Projektet har fokus på kriminalpræventive indsatser og frivillighedens rolle i det lokale natteliv.

Arrangementet forventes at tiltrække 200–300 deltagere fra hele Danmark samt et mindre antal fra Norge og Sverige. Give, Brande og Billund vil fungere som værtsbyer med ture og aktiviteter i hver lokalitet, hvor fællesdelen afvikles i Center Thyregod. Arrangementet inddrager børn, unge og voksne og byder bl.a. på børneaktiviteter, information om foreningsliv, socialt arbejde og frivillig indsats. Blandt samarbejdspartnerne er SSP-Vejle, Fonden for Socialt Ansvar og Det Sociale Kompas. Ligeledes afholdes der debat om, hvordan man får flere frivillige ind i foreningerne.

De ansøgte penge skal gå til at invitere alle borgere i Vejle kommune til at komme og høre om Fonden for socialt ansvar, Natteravnene, SSP, Det Sociale Kompas og Politiets arbejde med de unge. Og til at lave aktiviteter for børn og til forplejning til alle borgere som møder op.

Vurdering:

Projektet samler frivillige på tværs af byer og lande og styrker det sociale netværk og engagement i lokalsamfundet. Ligeledes fremmer arrangementet samarbejde mellem borgere, foreninger og frivillige og understøtter aktivt medborgerskab, idet frivillige inspirerer og motiverer nye deltagere og skaber dialog om tryghed, engagement og lokalsamfund.

Første gang udvalget så ansøgningen var der bekymring i forhold til den lokale inddragelse. Det er blevet rettet og ansøger sikrer en bredere formidling og at busturene er betalt af de destinationer der besøges

Selvom projektet har stor lokal værdi, vurderes det at være for snævert og begivenhedsorienteret til at opfylde puljens overordnede mål om langsigtet udvikling af lokalsamfund. Det falder uden for de typiske støtteområder som f.eks. etablering af mødesteder, fysiske forbedringer eller udviklingsplaner.

Det indstilles, at udvalget tildeler 20.000 kr. til Nordisk Natteravnedag 2025 for, at sikre muligheden for, at alle borgere i Vejle kommune kan komme og høre om Fonden for socialt ansvar, Natteravnene, SSP, Det Sociale Kompas og Politiets arbejde med de unge. Og til aktiviteter for børn og til forplejning til alle borgere som møder op.

Økonomi

Samlet budget: 204.000 kr.

Søgt beløb fra Udviklingspuljen: 50.000 kr.

Privat finansiering: 70.000 kr.

Busturene sponsoreres af den steder der skal besøges.

Øvrige fonde: Ingen støtte modtaget endnu

Tidligere støtte: SSP Vejle yder årligt støtte til Natteravnene i Vejle på ca. 6-7.000 kr.

Klima og resiliensvurdering

Forvaltningen arbejder med at indarbejde klimavurdering i forbindelse med tildelingen af støtte i Udviklingspuljen. Konkrete klima- og miljøhensyn i de pågældende projekter vil blive italesat i de enkelte sager.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget støtter Nordisk Natteravnedag med 20.000 kr.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 58: Ansøgning fra Skibet Makerspace

00.16.00-Ø40-52-24

Resumé

Skibet Makerspace søger støtte til etablering af en moderne og funktionel 1. sal i deres eksisterende faciliteter i Skibet. Projektet skal styrke fællesskabet, fremme grøn omstilling og skabe nye mødesteder for lokale borgere. Forvaltningen anbefaler en støtte på 150.000 kr. fra Udviklingspuljen, målrettet konkrete dele af projektet, mens øvrige renoveringsarbejder henvises til ekstern finansiering.

Sagsfremstilling

Skibet Makerspace har siden 2019 udviklet et aktivt og bæredygtigt fællesskab i Skibet med over 200 medlemmer og en række faciliteter til kreative og grønne aktiviteter. Foreningen ønsker nu at udvide med en funktionel og moderne 1. sal, der kan rumme flere aktiviteter og målgrupper – herunder børnefamilier, barselsgrupper og lokale klimaaktører.

Bygningen, hvor projektet skal realiseres, ejes af Vejle Kommune, og der foreligger ingen planer om frasalg. Foreningen har en brugsaftale med kommunen og står selv for drift og vedligehold af de indvendige faciliteter.

Projektets formål er etablering af fleksible rum til møder og kreative aktiviteter, bedre adgangsforhold for gangbesværede via udvendig trappe og lift, store vinduespartier for naturligt lys og energibesparelse. Integrerede solceller i tagkonstruktionen og indretning med inventar og faciliteter til forskellige brugergrupper.

Forvaltningens vurdering:

Det vurderes at projektet styrker fællesskab og lokal deltagelse og kan være med til at fremme bæredygtige løsninger og grøn omstilling. Ligeledes vil projektet styrke stedet som et attraktivt mødested og faciliteter i lokalsamfundet.

Forvaltningen anbefaler at udvalget støtter etablering af nye og moderne faciliteter på 1. sal, men ikke den generelle renovering af huset (tag, fundament, isolering m.v.). Ansøger henvises til at søge midler til disse dele hos relevante fonde.

Forvaltningen foreslår at udvalget støtter følgende dele af projektet: Udvendig trappe og adgangsforhold (ca. 60.000 kr.). Inventar og indretning af 1. sal (ca. 60.000 kr.). Elinstallationer og øvrige faciliteter (ca. 30.000 kr.). svarende til et tilsagn på 150.000 kr.

Økonomi

Det samlede budget for projektet er ca. 2,3 mio. kr.

Ansøgt beløb: 300.000 kr.

Udvalget foreslår støtte på 150.000 kr. der tages fra Udviklingspuljen.

Klima og resiliensvurdering

Forvaltningen arbejder med at indarbejde klimavurdering i forbindelse med tildelingen af støtte i Udviklingspuljen. Konkrete klima- og miljøhensyn i de pågældende projekter vil blive italesat i de enkelte sager. Ved gennemførelse af projektet som beskrevet, vil bygningen stå mere klimavenlig.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget støtter projektet med 150.000 kr. fra Udviklingspuljen og

at midlerne specifikt anvendes til etablering af moderne og yderligere faciliteter på første sal.

Beslutning

Udvalget besluttede at Morten Skovlund var inhabil.

Godkendt.

Morten Skovlund deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag til punkt 58 - Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati

Punkt 59: Ansøgning fra Vandel

00.16.00-Ø40-61-25

Resumé

Vandel Udviklingsråd søger om 111.250 kr. fra Udviklingspuljen til forskønnelse og forbedring af parkeringsområdet ved indgangen til Nordskoven og Hjertestien i Vandel. Projektet har til formål at skabe bedre adgangsforhold – særligt for handicappede – og gøre området mere indbydende og trygt. Projektet vurderes at leve op til Udviklingspuljens formål. Det foreslås, at udvalget imødekommer ansøgningen med en støtte på op til 111.250 kr. svarende til 70%.

Sagsfremstilling

Området bag Vandel Idrætshal fungerer som adgang til både hallen, Nordskoven og Hjertestien. Det nuværende grus areal er nedslidt og dårligt tilgængeligt, især for gangbesværede og handicappede. Området giver et trist og uindbydende førstehåndsindtryk for besøgende. Med projektet ønsker ansøger at skabe en markant forskønnelse af området, så det i højere grad afspejler den kvalitet og det fællesskab, som hallen og naturen omkring repræsenterer. Ved at etablere nye parkeringspladser med tydelig afmærkning, handicapvenlige adgangsforhold, grøn beplantning og stemningsfuld belysning, vil området fremstå mere velholdt, trygt og imødekommende.

Et indbydende udemiljø har stor betydning for, hvordan både lokale borgere og besøgende oplever stedet. Det første indtryk sætter tonen for hele besøget – hvad enten man skal til en sportsbegivenhed, en gåtur i Nordskoven eller blot benytter Hjertestien. Derfor er det vigtigt, at ankomsten til området signalerer kvalitet, tilgængelighed og fællesskab. Projektet vil dermed ikke blot forbedre funktionaliteten, men også styrke områdets identitet og æstetiske værdi.

Forvaltningens vurdering:

Projektet lever op til Udviklingspuljens formål om at skabe attraktive og levende lokalsamfund med fokus på fællesskab, bæredygtighed og lokal forankring. Projektet vil understøtte området som et samlingssted for lokale og besøgende.

Økonomi

Samlet budget: 186.250 kr.

Søgt beløb: 111.250 kr.

Medfinansiering: 75.000 kr. (lokale bidrag og sponsorater)

Klima og resiliensvurdering

Forvaltningen arbejder med at indarbejde klimavurdering i forbindelse med tildelingen af støtte i Udviklingspuljen. Konkrete klima- og miljøsyn i de pågældende projekter vil blive italesat i de enkelte sager. Ansøger vil bestræbe sig på at indkøbe genbrugsmaterialer

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget støtter projektet med 111.250 kr.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 60: Ansøgning fra Øster Starup

00.16.00-Ø40-58-25

Resumé

Øster Starup Lokalråd søger om 27.475 kr. fra Udviklingspuljen til vedligeholdelse og reparation af elementer fra det tidligere støttede Medieprojekt. Projektet omfatter udskiftning af to defekte infoskærme samt reparation af otte ophængningsskabe, som bruges af lokale aktører til kommunikation og koordinering. Projektet vurderes at opfylde kriterierne i tillægget til Udviklingspuljen for renovering af tidligere ULN-støttede projekter og foreslås imødekommet med det fulde beløb.

Sagsfremstilling

Medieprojektet blev oprindeligt etableret med støtte fra Vejle Kommune og har siden bidraget til lokal kommunikation og fællesskab i Øster Starup. Grundideen var at etablere et valghold på skolen der fik medieundervisning. Dette valghold formidler, på det grundlag, nyheder til hele lokalområdet. For at det kan lade sig gøre blev der indkøbt otte infoskærme til byen og ophængningsskabe.

Efter ca. seks års brug er der opstået behov for udskiftning af to defekte infoskærme og reparation og vedligeholdelse af otte ophængningsskabe

Forvaltningens vurdering:

Projektet opfylder kriterierne for støtte til renovering af tidligere Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati-støttede projekter, da Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati har støttet projektets opstart. Projektet har fortsat lokal relevans og anvendelse. Projektet bidrager til Øget synlighed og koordinering af lokale aktiviteter, involvering af skoleelever og foreninger i lokalområdet, etablering af en fælles digital kalender og infoskærme og øget kendskab til lokalområdet blandt unge.

Forvaltningen indstiller til Udvalget at imødekommer ansøgningen med en støtte på 27.475 kr.

Økonomi

Samlet budget: 27.475 kr.

2 nye infoskærme: 14.975 kr.

Reparation af 8 infoskærme: 12.500 kr.

Klima og resiliensvurdering

Forvaltningen arbejder med at indarbejde klimavurdering i forbindelse med tildelingen af støtte i Udviklingspuljen. Konkrete klima- og miljøsyn i de pågældende projekter vil blive italesat i de enkelte sager.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget støtter projektet med 27.475 kr.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 61: Anvendelse af midler fra statslig ramme til landsbyfornyelse

04.21.00-P20-9-25

Resumé

Vejle Kommune har modtaget en statslig ramme til landsbyfornyelse. Hidtil har udvalget arbejdet ud fra en forståelse af, at midlerne udelukkende kunne anvendes til nedrivning af nedslidte bygninger. Det viser sig imidlertid, at rammen kan anvendes bredere – bl.a. til områdefornyelse, istandsættelse, byrum og genhusning.

Der lægges op til en drøftelse af, om Vejle Kommune ønsker at udnytte rammen i bredere forstand, og hvordan midlerne bedst prioriteres frem mod ansøgningsfristen.

Sagsfremstilling

Den statslige landsbyfornyelsesramme skal bidrage til at gøre landsbyer og det åbne land mere attraktive for bosætning og investering. Midlerne kan anvendes i byer med færre end 4.000 indbyggere samt i det åbne land.

Kommunerne får refusion på 60 % af de godkendte udgifter. Det betyder, at kommunen selv skal afholde de resterende 40 % og dermed være villig til at prioritere egne midler til medfinansiering. Refusionen gives først, når projekterne er gennemført og dokumenteret, og hele rammen anses for brugt ved ansøgningstidspunktet – også selvom udgifterne først falder løbende.

Ordningen kræver derfor:

- Forudgående planlægning og vurdering af støtteberettigelse
- Kommunal medfinansiering
- Politisk godkendelse af projekter
- Administrative ressourcer til at sikre korrekt dokumentation og ansøgning

Rammen har hidtil i Vejle Kommune været anvendt til:

- Nedrivning af udtjente bygninger (2022 og delvist 2023)
- Boligkondemneringer, herunder flyttetilskud og midlertidig genhusning

Social- og Boligstyrelsen har oplyst, at rammen også kan anvendes til:

- Områdefornyelse
- Istandsættelse af udlejnings-, ejer- og andelsboliger
- Indretning af byrum i forbindelse med nedrivning
- Ombygning af tomme erhvervs- og offentlige bygninger til boliger
- Fjernelse af skrot og affald

Midlerne udbetales efter ansøgning, men rammen forbruges i sin helhed ved ansøgning, også selvom udgifterne realiseres løbende.

Vurdering

Det vurderes, at en bredere anvendelse af midlerne kan bidrage til en mere helhedsorienteret udvikling i landsbyerne og åbne op for nye projekter. Det er dog nødvendigt med en politisk stillingtagen til, om Vejle Kommune ønsker at anvende rammen til andet end nedrivning.

Flere kommuner har henvendt sig med ønske om at overtage evt. uudnyttede midler fra Vejle Kommune, hvis disse ikke anvendes indenfor fristen.

Klima og resiliensvurdering

Forvaltningen arbejder med indarbejde klimavurdering i forbindelse med tildelingen af støtte i Udviklingspuljen. Konkrete klima- og miljöhensyn i de pågældende projekter vil blive italesat i de enkelte sager.

Sagens videre forløb

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati kan vurdere at sagen skal videre til Teknisk Udvalg.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget godkender at rammen skal bruges bredere end alene til nedrivning.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 62: Lokale mødesteder for unge med fællesskab og bevægelse i fokus

04.21.00-P20-5-25

Resumé

Unge i dag lever i en hverdag præget af struktur, præstation og sociale forventninger – både i skole, fritid og online. Der er derfor et udtalt behov for fysiske steder, hvor unge kan trække sig tilbage og være sammen på egne præmisser. Derfor indstiller forvaltningen en prøvehandling og beder udvalget afsætte 300.000 kr. til projektet.

Sagsfremstilling

Unge har i stigende grad behov for uformelle mødesteder i deres nærområder, hvor de kan være sammen med jævnaldrende uden krav om præstation, forbrug eller medlemskab. Nationale og lokale trivselsmålinger peger på, at mange unge savner fællesskaber udenfor skole og foreninger, særligt i landområder. Ifølge rapporter fra bl.a. Børn- og Ungepanelet (2022) og VIVE "Unge fællesskaber" (2021) efterspørger unge steder, hvor de "bare kan være". Et sted, hvor man kan være social, men uden at skulle være "på" hele tiden. Det gælder særligt unge udenfor foreningslivet, som ofte ikke har adgang til organiserede fællesskaber. Et sted, hvor både fysisk og mental trivsel understøttes gennem fællesskab, aktivitet og tilgængelighed.

Undersøgelser viser også, at uformelle mødesteder har en positiv effekt på både mental trivsel, sociale relationer og oplevelse af tilhørsforhold. Det gælder især, når stedet inviterer til både aktivitet og ophold, og når det ikke stiller krav om køb, tilmelding eller bestemte kompetencer.

Forvaltningen foreslår etablering af et multifunktionelt mødested tre steder i kommunen som en prøvehandling. Stederne udvælges i dialog med lokalsamfundene. Det skal være let at finde og bruge – uden nøgle, adgangskort eller voksne, der styrer det og det skal indrettes så stederne giver mulighed for flere typer brug – alene, i grupper, aktivt, afslappet, stille eller støjende. Materialer og møbler skal tåle det danske vejr og unges brugsmønstre, ligesom det skal være overdækket, så det giver mulighed for brug i al slags vejr og skaber tryghed.

Mødestedet skal rumme:

- Multifunktionelle møbler, der inviterer til både ophold, bevægelse og samvær.
- Overdækning, så stedet kan bruges i al slags vejr.
- Faciliteter til bevægelse, fx mindre boldbane, åbne flader til dans og gadefitness.
- Åbent og uformelt rum, uden forbrugs- eller medlemskrav.
- Fokus på trivsel, ved at fremme relationer, bevægelse og tilgængelighed.

Forvaltningens vurdering:

Indretningen bør tage udgangspunkt i de unge selv, gerne via samskabelse eller interviews, for at sikre lokal relevans og ejerskab. Unge bør inddrages i både design, funktion og navngivning – det styrker brugen og mindsker hærværk. Stedet skal føles trygt – også i de mørke timer. Gode lysforhold og placering tæt på andre funktioner (skole, hal, sti) øger oplevelsen af sikkerhed.

Selvom det er uformelt, skal nogen have ansvar for vedligehold, affald og eventuelle reparationer. Materialevalget bør være robuste og hærværkssikre materialer – og løsninger, der ikke kræver meget drift. I forbindelse med samskabelsesprocessen skal der findes en løsning på driften og de unge må gerne være en del af løsningen.

Økonomi

Prøvehandlingen vurderes at kunne gennemføres for i alt 300.000 kr., inkl. planlægning og montering. Svarende til 100.000 kr. pr. sted.

Klima og resiliensvurdering

Forvaltningen arbejder med at indarbejde klimavurdering i forbindelse med tildelingen af støtte i Udviklingspuljen. Konkrete klima- og miljøsyn i de pågældende projekter vil blive italesat i de enkelte sager.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget igangsætter prøvehandlingen,

at udvalget afsætter 300.000 kr. til etablering, og

at midlerne tages fra de udisponerede midler.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 63: Ansøgning til Borgernes Grønne Omstillingspulje fra Nr. Vilstrup Tennisklub

00.16.00-Ø40-54-25

Resumé

Nr. Vilstrup forældreforening ansøger igennem Nr. Vilstrup Tennisklub Borgernes Grønne Omstillingsklub om 46.900 kr. til projektet "Naturen tæt på - læring, leg og biodiversitet i Nr. Vilstrup".

Projektet bygger videre på udvikling af et nyt samlingssted i Nr. Vilstrup med et biodiversitetsområde der skal styrke den lokale naturkvalitet samt inspirere til leg og læring.

Forvaltningen vurderer at projektet falder inden for puljens kriterier, og indstiller til støtte med det fulde beløb.

Sagsfremstilling

Resumé af det ansøgte projekt:

Nr. Vilstrup forældreforening ansøger igennem Nr. Vilstrup Tennisklub om 46.900 kr. til projektet "Naturen tæt på - læring, leg og biodiversitet i Nr. Vilstrup". De har i ansøgningen beskrevet medfinansiering på 7500 kr. værd af frivillig brug af maskiner til jordbearbejdning samt 17.600 kr. i frivillig tid (176 timer af 100 kr.).

Projektet er en del af et større projekt, der skal udvikle et nyt fælles samlingssted i Nr. Vilstrup. Zone 1, som er en naturlegeplads, fik de støtte til fra Udviklingspuljen d. 24.05.23, pkt. 47. De ansøger nu om midler til at udvikle et biodiversitetsområde i zone 2. Zone 3 som skal være et overdækket opholdsrum ønsker de at udvikle senere. Se oversigtskort med zoner her:

Figur 1: Oversigt over det område, hvor der ansøges om et biodiversitetsområde, i zone 2.

Projektets formål er at fremme biodiversitet og naturglæde i Nr. Vilstrup igennem etablering af et "sanseligt og lærerigt" naturområde, der skal være en del af det nye samlingssted og styrke både fællesskab, læring og lokal klimahandling. Målet er at området kan inspirere både børn og voksne til at udforske og forstå naturen, samtidig med at de skaber gode levevilkår for insekter, fugle og planter.

Konkret vil projektets aktiviteter bestå af:

- Planlægning og koordinering
- Klargøring af jord, afmærkning
- Plantning af buske, træer og blomster
- Opbygning af pilekonstruktioner til ophold

- Opsætning af skilte og formidling
- Praktisk afvikling af åbnings arrangement
- Let vedligehold de første 3 måneder

Vurdering ift. puljens kriterier:

Det vurderes at projektet falder inden for puljens kriterier, der er besluttet af udvalget:

Fællesskab og samarbejde på tværs: Projektet er udviklet sammen med Forsamlingshusforeningen og Tennisklubben med det overordnede formål at styrke det lokale fællesskab og ejerskab, og udvikle Nr. Vilstrup. Lokale borgere og familier har deltaget i ideudviklingen og bidrager med frivillig arbejdskraft til etablering og vedligehold. Lokale entreprenører og landmænd stiller maskiner og udstyr til rådighed uden beregning.

Lokal værdi og almen nytte: Området er frit tilgængeligt for alle, herunder dagplejere, børnehaver, skoler, foreninger, motionister og besøgende i Vejle Ådal. Samlingsstedet har funktion af både at fungere som pausested, mødested og øget naturkvalitet.

Klima: Projektet bidrager til indsatserne "håndtering af klimaforandringer (styrkelse af biodiversitet)" og "Uddannelse". Ansøgerne har flere planer for hvordan de vil drive projektet klimavenligt:

- Valg af beplantning der binder CO2 såsom træer og buske
- Valg af naturlige og holdbare materialer
- Fravalg af plastik og engangsprodukter
- Ingen sprøjtemidler og gødning
- Lokale leverandører og maskiner gratis til rådighed
- Minimal vedligehold

Nytænkning og inspiration: I projektet vil de sikre synlighed for "ikke lokale" ved bl.a. at opstille skilte og få samlingsstedet på relevante oversigter i Vejle-området, så det er synligt for gæster. Områdets arrangementer vil ofte blive afholdt på stedet, så det fortsat bliver formidlet og anvendt. Nr. Vilstrup hører under lokalrådet for Skibet og omegns geografiske område, og ligger således inden for den klimapartnerskabsaftale der er etableret med Skibet og omegn. Projektets fokus på biodiversitet spiller godt sammen med en af indsatserne i klimapartnerskabet, der omhandler en masterplan for biodiversitet i området, og der er derfor god mulighed for synergieffekt. *For at sikre god drift og vedligehold af området anbefales det at projektet indtænker en mere langsigtet driftsplan evt. med inddragelse af lokale frivillige.*

Forvaltningen vurderer at det er et solidt projekt med stærk forankring i de lokale foreninger, og med et tydeligt lokalt engagement der fx kommer til udtryk i frivilligt arbejde, fælles arbejdsdage og arrangementer. Der er et gennearbejdet og konkret klimafokus, med en fin kombination af konkret beplantning, formidling og inspiration til handling, der kan fungere som en løftestang for mere grøn handling lokalt. Forvaltningen indstiller til støtte med det fulde ansøgte beløb.

Økonomi

Udvalget ansøges om 46.900 kr. Forvaltningen anbefaler, at projektet får støtte med det fulde ansøgte beløb.

Borgernes Grønne Omstillingspulje 2025	Kr.
Sager godkendt i 2024 med henblik på 2025	24.275
Grundejerforeningen Rønnevang - "Grøn omstilling i grundejerforeningen"	24.275
Sager godkendt af forvaltningen i 2025	79.850
Grundejerforeningen Mølleparken - "LAR-løsning til grønt fællesareal"	19.500
Sommerfuglebevægelsen - "Biodiversitet og virksomheder"	20.000
Grejs - "Klimahandledag"	5.350
Jelling Heritage - "Bæredygtigt byggeri: Fra parcelhus til nyt liv!"	20.000
SpisDanmark - "Klima - Sundhed - Lokalt - Velsmag"	15.000
Bevillinger på møde 15.01.2025	59.000
Museum Give - "Gamle håndværk og grøn omstilling i Give"	50.000
Klimafokus Vejle - "Hvad skal vi med arealerne?"	9.000
Bevillinger på møde 05.03.2025	-
Det Flyvende Teater - "Skønhedsskolen"	-
Bevillingsforslag på møde 13.08.2025	77.900
Nr. Vilstrup Tennisklub - "Naturen tæt på"	46.900
Børkop Højskole - "Grøn Mobilitet i Børkop"	31.000
Bevillinger i 2025	241.025

Figur 2: Økonomioversigt for Borgernes Grønne Omstillingspulje i 2025.

Klima og resiliensvurdering

Indsatser i Klimaplanen: Håndtering af klimaforandringer (stærkelse af biodiversitet) og Uddannelse.

Konkrete indsatser for at mindske projektets klimaeffekt er:

- Valg af beplantning der binder CO2 såsom træer og buske
- Valg af naturlige og holdbare materialer
- Fravalg af plastik og engangsprodukter
- Ingen sprøjtemidler og gødning
- Lokale leverandører og maskiner gratis til rådighed
- Minimal vedligehold

Resiliens: Projektet har et sekundært formål med at styrke udviklingen i Nr. Vilstrup og bidrage til at gøre byen attraktiv, med tilbud for alle aldre. Projektet trækker på et fællesskab på tværs af foreninger, med inddragelse af lokale borgere og familier for at sikre relevans og lokalt ejerskab.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at projektet får støtte med det fulde ansøgte beløb.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 64: Ansøgning til Borgernes Grønne Omstillingspulje fra Børkop Højskole

00.16.00-Ø40-60-25

Resumé

Børkop Højskole ansøger sammen med Børkop lokalråd Borgernes Grønne Omstillingspulje om 31.000 kr. til projektet "Grøn Mobilitet i Børkop".

Projektet skal sætte fokus på grøn mobilitet i Børkop, og kobler et forløb for eleverne på højskolen om blufferi med et borgermøde om grøn mobilitet og det gode liv i Børkop, der skal munde ud i konkrete ideer og handlinger om grøn mobilitet lokalt.

Forvaltningen vurderer at projektet falder inden for puljens kriterier, og indstiller til støtte med det fulde beløb.

Sagsfremstilling

Resumé af det ansøgte projekt:

Børkop Højskole ansøger sammen med Børkop lokalråd om 31.000 kr. til projektet "Grøn Mobilitet i Børkop". De medfinansierer selv forplejning til det borgermøde der skal afholdes i projektet.

Projektets formål er sætte fokus på samkørsel og den kollektive trafik, lokalt i Børkop, og dermed bidrage til klimainsatsen om at reducere CO2-udledningen. Projektet skal adressere den store biltrafik til og fra Børkop hvor der ofte kun sidder en person i hver bil, og skal samtidig inspirere til andre transportmuligheder såsom delebil, samkørsel, cyklisme og kollektiv trafik. Projektet fungerer som et slags forprojekt, der dels består af et grønt laboratorium om blufferi på højskolen samt et lokalt borgermøde i Børkop, der skal omhandle ideer om grøn mobilitet og det gode liv i Børkop. Målet er at bruge input fra borgermødet til at udvikle flere tiltag og projekter omkring grøn mobilitet og det gode liv i Børkop.

Konkret vil projektets aktiviteter bestå af:

- Dialog med lokale institutioner såsom grundskolerne, og samarbejde omkring borgermødet
- Grønt laboratorium for højskolens elever i samarbejde med firmaet Blaffernationen, hvor eleverne afprøver blafferstrækninger i Børkop og formidler om disse på sociale medier
- Formidling omkring og afholdelse af borgermøde på højskolen der kombinerer en temaaften om blufferi med udgangspunkt i højskoleelevernes forløb til inspiration for en fælles ideudvikling omkring grøn mobilitet og det gode liv i Børkop.
- Evalueringsmøde med fokus på det videre samarbejde om grøn mobilitet og det gode liv i Børkop.

Vurdering ift. puljens kriterier:

Det vurderes at projektet falder inden for puljens kriterier, der er besluttet af udvalget:

Fællesskab og samarbejde på tværs: Samarbejdet mellem højskolen og lokalrådet er nyt, og de håber på at dette projekt kan være med til at skabe flere samarbejds muligheder. De inviterer lokale institutioner ind til at samarbejde om projektet, med et primært fokus på de lokale grundskoler, hvoraf en har tilkendegivet interesse for at deltage. Der er et særligt fokus på at inddrage unge, også i indsatser fremadrettet.

Lokal værdi og almen nytte: Projektet har til formål dels at bidrage til grønnere mobilitetsvaner lokalt, men også på en dialog omkring hvordan klimahandling kan være relateret til det gode liv lokalt i Børkop på tværs af grupper.

Klima: Projektet adresserer indsatserne fra Klimaplanen omkring "Grøn mobilitet" og "Uddannelse", i et tiltag der både kan bidrage til at reducere CO2 og skabe opmærksomhed omkring adfærdsændring. I første omgang skaber projektet opmærksomhed og dialog, men det kan på sigt føre til nye tiltag og ændringer blandt de lokale beboere. Ansøgerne har gjort sig overvejelser om at reducere klimaaftrykket af projektet: Projektets arbejde med oplysning, samarbejde, information og ændrede vaner er ikke fysiske produkter, og bidrager ikke negativt til klimaaftrykket. De samarbejdspartnere der bidrager til at undervise og formidle om blufferi benytter selv blufferi eller offentlig transportmidler for at komme til Børkop. De undgår ligeledes engangsemballage da de bruger service fra højskolen.

Nytænkning og inspiration: Projektet har en nytænkende vinkel i kraft af kombinationen af højskolens forløb om blafferi for eleverne, og en kobling af deres arbejde og rolle som formidlere til lokalsamfundet. Hvis det lykkes at koble højskolens elever med lokale børn og unge kan dette måske lede til en særlig ung-til-ung-tilgang.

Forvaltningen vurderer at projektet er en nytænkende tilgang til grøn mobilitet ved at koble forløbet om blafferi for højskolens elever med et åbent arrangement for byens indbyggere, hvor højskolens elever får en særlig rolle med at inspirere og facilitere dialogen omkring muligheder for at ændre vaner omkring mobilitet, der skal munde ud i ideer til konkrete tiltag og projekter i byen. Der er igangsat dialog med de lokale grundskoler, og forvaltningen anbefaler at der i endnu højere grad bliver inviteret lokale institutioner og foreninger med til borgermødet, for at sikre en bred repræsentation og deltagelse i byen, ved siden af den åbne deltagelse. Blafferi er et omdiskuteret emne, og det er fornuftigt at projektet åbner temaet op til grøn mobilitet som en bred palette, hvor der mange forskellige måder at transportere sig selv grønnere. Et borgermøde og formidling er i sig selv ikke en garanti for at skabe en mere langsigtet effekt, så det vil være relevant dels at evaluere med elever, borgermødets deltagere og opsamle de konkrete ideer og handlinger der munder ud af borgermødet i en evalueringsrapport fra projektet.

Forvaltningen indstiller til støtte af projektet med det fulde ansøgte beløb.

Økonomi

Udvalget ansøges om 31.000 kr. Forvaltningen anbefaler, at projektet får støtte med det fulde ansøgte beløb.

Borgernes Grønne Omstillingspulje 2025	Kr.
Sager godkendt i 2024 med henblik på 2025	24.275
Grundejerforeningen Rønnevang - "Grøn omstilling i grundejerforeningen"	24.275
Sager godkendt af forvaltningen i 2025	79.850
Grundejerforeningen Mølleparken - "LAR-løsning til grønt fællesareal"	19.500
Sommerfuglebevægelsen - "Biodiversitet og virksomheder"	20.000
Grejs - "Klimahandledag"	5.350
Jelling Heritage - "Bæredygtigt byggeri: Fra parcelhus til nyt liv!"	20.000
SpisDanmark - "Klima - Sundhed - Lokalt - Velsmag"	15.000
Bevillinger på møde 15.01.2025	59.000
Museum Give - "Gamle håndværk og grøn omstilling i Give"	50.000
Klimafokus Vejle - "Hvad skal vi med arealerne?"	9.000
Bevillinger på møde 05.03.2025	-
Det Flyvende Teater - "Skønhedsskolen"	-
Bevillingsforslag på møde 13.08.2025	77.900
Nr. Vilstrup Tennisklub - "Naturen tæt på"	46.900
Børkop Højskole - "Grøn Mobilitet i Børkop"	31.000
Bevillinger i 2025	241.025

Figur 1: Økonomioversigt for Borgernes Grønne Omstillingspulje i 2025.

Klima og resiliensvurdering

Indsatser i Klimaplanen: Grøn mobilitet og Uddannelse.

Konkrete indsatser for at mindske projektets klimaeffekt er: Samarbejdspartnere bruger blafferi eller offentlig transport for at komme til Børkop, og de undgår engangsemballage.

Resiliens: Projektet bidrager til at styrke det lokale samarbejde mellem Højskolen og lokalrådet, og de inviterer andre lokale institutioner og samarbejdspartnere ind til en større indsats omkring ikke kun grøn mobilitet, men også det gode liv i Børkop.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at projektet får støtte med det fulde ansøgte beløb.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 65: En unge vision ”Mit sted” medskabere af fremtidens landsby

04.21.00-P20-5-25

Resumé

Som led i udvalgets igangværende arbejde med unge, foreslås en målrettet indsats med fokus på de ældste elever i skolen. ”Mit sted” giver unge mulighed for at sætte ord, billeder og ideer på deres hverdag og fremtidsdrømme – og blive aktive deltagere i udviklingen af deres lokalsamfund. Produktet bliver som landsbyvisioner, men forløbet vil blive tilpasset målgruppen og tilpasset undervisningen på skolen. Den forventede økonomi vil være 100.000 kr. pr. vision, plus 50.000 kr. til realisering. Forvaltningen forventer at lave visioner i samarbejde med eksterne aktører der har erfaring med at arbejde med målgruppen.

Sagsfremstilling

”Mit Sted” skal skabe indsigt i unges oplevelse af deres landsby og øge unges ejerskab og engagement i lokal udvikling. Slutproduktet skal fremme dialog på tværs af generationer og bidrage med ideer til bæredygtig udvikling, grøn omstilling og umuligt. Mest af alt skal det styrke landsbyen som et godt sted at bo, også for den næste generation.

Et centralt element i ”Mit sted” er et praksisnært undervisningsforløb for ældste klassetrin på den lokale skolen. Forløbet, ”Mit sted” kombinerer undervisning i byudvikling med elevernes egne oplevelser og ideer. Det gennemføres i samarbejde med skolens lærere og forankres i den almindelige undervisning.

Samarbejdspartnere

Forvaltningen skal i tæt samarbejde med den lokale skole gennemføre et kort undervisningsforløb i 6. eller 8./9. klasse. det kræver et tæt samarbejde med skolens ledelse og den enkelte lærer. Forløbet tager udgangspunkt i elevernes nære omgivelser og kobler dem til begrebet by- og landsbyudvikling. Målet er at give eleverne en stemme i udviklingsarbejdet og kvalificere deres input til den samlede landsbyvision.

Forløbets opbygning:

Introduktion: Eleverne introduceres til projektet, begrebet byudvikling og formålet med at bidrage til landsbyens fremtid.

- Observation: Gennem en guidet besigtigelse foretager eleverne en analyse af deres lokalområde – hvor fungerer tingene godt, og hvor er der mangler?
- Interviews: Eleverne interviewer andre beboergrupper (ældre, erhvervsdrivende, unge fra andre steder) for at få forskellige perspektiver.
- Idéforslag: På baggrund af observationer og interviews udarbejder eleverne forslag til, hvordan landsbyen kan blive et bedre sted at bo – særligt for unge.
- Præsentation: Elevernes forslag præsenteres og samles i en fælles ungerapport, der indgår som oplæg i den efterfølgende landsbyworkshop.

Forvaltningens vurdering

Forløbet kan styrke undervisningen i samfundsfag, geografi og dansk. Skolernes tidsressourcer og prioriteringer kan variere – det kræver tydelig koordinering og fleksibilitet i planlægningen. Unge ser byen med friske øjne og peger ofte på uventede kvaliteter og behov. Perspektiverne er ofte anderledes end voksnes, f.eks. med fokus på tryghed, steder at hænge ud, biodiversitet og sanselighed frem for funktion alene. Der skal være en tydelig ramme for, hvordan input bruges og det må ikke blive symbolsk. Unge skal kunne genkende deres aftryk i den videre proces. Det ønsker vi at skabe, ved at de unge inddrages i skriveprocessen, der fører til det endelige produkt og at der medfølger 50.000 kr., fra ungepuljen, til realisering af en af deres ideer. Projektet kan skabe stor værdi og engagement. Det er vigtigt at afstemme forventninger, både hos unge, skole og lokalsamfund, så alle ved, hvordan input indgår og hvad de kan forvente i retur.

Økonomi

Projektet koster 150.000 kr. pr. landsby, svarende til niveauet for nuværende Landsbyvisioner. Gennemførelse af ”Mit sted” kræver ikke nye midler, men videreførelse af det eksisterende tilsagn til Landsbyvisioner.

Midlerne tages fra udvalgets afsatte til Landsbyvisioner og fra ungepuljen.

Klima og resiliensvurdering

Forvaltningen arbejder med at indarbejde klimavurdering i forbindelse med tildelingen af støtte i Udviklingspuljen. Konkrete klima- og miljøhensyn i de pågældende projekter vil blive italesat i de enkelte sager.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at "Mit sted" tilbydes skoler udenfor Vejle by, og

at udvalget afsætter midler til to visioner i 2026.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 66: Status på Klimahandlingsplanen for Udvalget for lokalsamfund og nærdemokrati

01.30.00-P20-5-24

Resumé

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati vedtog på møde den 7. februar 2024 en klimahandlingsplan for 2024-26. Klimahandlingsplanen fokuserer på fem centrale indsatsområder: Samskabelsesworkshops, klimapartnerskaber med lokalråd, klimahandlinger i lokale fællesskaber, klimaambassadøruddannelse og klimakommunikation

Udvalget gives en status på indsatsområderne.

Sagsfremstilling

Klimahandlingsplanen for Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati (ULN) understøtter Vejle Kommunes DK2020 Klimaplan og fokuserer på borgerinddragelse, fællesskaber og adfærdsændringer. Der arbejdes med fem indsatsområder: Samskabelsesworkshops, klimapartnerskaber med lokalråd, klimahandlinger i lokale fællesskaber, klimaambassadøruddannelse og klimakommunikation.

I udmøntningen er der fokus på mobilisering, engagement og adfærdsændringer frem for præcise CO2-tal. Indsatserne rulles ud i perioden 2024–2026 med løbende evaluering og opfølgning og koordineres på tværs af kommunens fagudvalg og med civilsamfundet.

Status på udvalgets klimahandlingsplan

Nedenfor gives en status på indsatserne i klimahandlingsplanens fem indsatsområder pr. 1. juli 2025:

Spor 1: Borgersamling Samskabt Klimahandling	Borgersamlingens tre workshops blev afholdt i efteråret 2024. Borgersamlingen afleverede 20 anbefalinger der er blevet bearbejdet og prioriteret af udvalget. Der er afleveret tremåneders rapport til deltagerne og afholdt temamøde for byrådet om metoden. Næste skridt er etårs rapport, der afsendes i december 2025.
Spor 2: Klimapartnerskaber med lokalsamfund	Der er indgået et klimapartnerskab med Skibet og omegn, og der er dialog med Givskud, Egtved og Vonge Kollemorten om indgåelse af klimapartnerskaber. Derudover er der afklaring omkring interesse for et klimapartnerskab med Grønlandsvejen, Jelling og Børkop. Formatet evalueres i efteråret 2025, hvorefter flere lokalsamfund opsøges mhp. dialog om yderligere klimapartnerskaber.
Spor 3: Klimahandling i lokale fællesskaber	Udvalget har haft særligt fokus på skovrejsningsprojekter og forvaltningen har hentet midler til et miniskovsprojekt med 7 lokale skoler og lokalsamfund i kommunen. Derudover er forvaltningen i gang med at udarbejde drejebøger for fasttrack-projekter om omlægning af fælles grønne arealer, miniskove, fællesspisninger og dele- og byttefællesskaber. Forventningen er at igangsætte minimum et fasttrack-projekt per indgået klimapartnerskab i år. Formatet evalueres i efteråret, og evt. nye fasttrack-projekttyper udvikles til afprøvning i 2026.

<p>Spør 4: Klimaambassadøruddannelse</p>	<p>Forvaltningen har gennemført et udbud, og har modtaget 7 kvalificerede tilbud på to forløb på klimaambassadøruddannelsen. Der er indgået aftale med formålet Climate Action Hub, og det første forløb afvikles i efteråret 2025. Første forløb evalueres og præsenteres for udvalget i december 2025.</p>
<p>Spør 5: Klimakommunikation</p>	<p>Som opfølgning på Borgersamlingens anbefalinger styrkes den borgerrettede klimakommunikation med en ny kollega, som pr. 1. juni 2025 og i halvandet år er ansat i Økolariet med dette fokus. Et første udkast til en kommunikationsstrategi er under udvikling. Denne vil blive evalueret og justeret undervejs ud fra de konkrete erfaringer og resultater der opstår. Der gives en status på indsatsen i december 2025.</p>

Se vedhæftede detaljerede status på klimahandlingsplanen i bilag 1.

Ny Klimaplan for Vejle Kommune på vej

Udkast til en ny klimaplan for hele Vejle Kommune blev godkendt i Byrådet 28. maj 2025. Klimaplanen har været i otte ugers høring fra 2/6 til 28/7 2025 og forventes endeligt godkendt i Byrådet 27. august 2025. Klimahandlingsplanen for Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati forventes at blive opdateret som følge af den nye klimaplan og med det nye udvalg i foråret 2026.

Den nye klimaplan har, i endnu større grad end den gældende klimaplan, fokus på at reducere borgernes forbrug. Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati spiller allerede nu en stor rolle ift. at inddrage og mobilisere borgerne til aktiv klimahandling og adfærdsændringer, og denne rolle forventes at blive endnu større fremadrettet ift. at opnå klimaplanens mål og vision.

I den nye klimaplan er der et skærpet fokus på at sikre en rimelig og retfærdig fordeling af klimaindsatsen. Ligesom klimaindsatsen skal ske via samarbejder og partnerskaber. I den nye klimaplan er der formuleret en vision for hvordan vi vil arbejde med borgernes forbrug i det indsatsområde vi kalder Grøn Borger:

"I Vejle Kommune finder vi i fællesskab vejen til det gode liv med et langt lavere klimaaftryk fra vores forbrug. Vi bidrager alle til, at vi i fremtiden holder os inden for planetens grænser – både via vores arbejde og som borgere i Vejle Kommune."

Indsatsen for reduktion af borgernes forbrug skal ske på alle de store forbrugsområder, det vil sige på energi, transport, fødevarer, bygninger, forbrugsprodukter og services. Derudover skærper den nye klimaplan målet for produktion af vedvarende energi. Den kommende klimahandlingsplan for udvalget kan derfor med fordel tage endnu mere seriøst fat om at arbejde målrettet med at reducere udledningerne fra borgernes forbrug.

Primo 2026, når det nye fagudvalg er tiltrådt, opdateres klimahandlingsplanen for årene 2026-2027, der fastlægger de næste indsatsatser for klimahandling inden for Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis område.

Se den nye klimaplan der er i høring, i vedhæftede bilag 2.

Klima og resiliensvurdering

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis klimahandlingsplan forventes at bidrage til reduktionen af CO₂-udledningen i Vejle Kommune, i relation til borgernes adfærd og forbrug. Formålet er især at skabe adfærdsændringer igennem øget viden, forståelse for og engagement i klimaindsatsen.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Bilag 1 Status på Klimahandlingsplanen for ULN aug 2025

Bilag 2 Revideret Klimaplan Layout

Punkt 67: Deltagelse i kommunale aktiviteter

00.22.00-A26-25-21

Resumé

Deltagelse i kommunale aktiviteter.

Sagsfremstilling

Af Vejle Kommunes Regulativ af den 22. januar 2014 om byrådsmedlemmers vederlag og godtgørelse mv. fremgår af punkt 3, litra f, at der kan tillægges erstatning for tabt arbejdsfortjeneste af andre kommunale hverv end møder, når deltagelsen sker efter anmodning eller et af byrådets udvalg.

- VE i Øster Starup den 11. juni 2025, fra kl. 13.30 - 14.30.

Klima og resiliensvurdering

Ikke relevant.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at udvalget drøfter, om der er behov for, at et eller flere medlemmer af udvalget varetager andre erhverv.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 68: Meddelelser

00.22.00-A26-25-21

Resumé

Meddelelser til og fra Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Klima og resiliensvurdering

Ikke relevant.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at meddelelser deles.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 69: Digital godkendelse af beslutningsprotokol

00.22.00-A26-25-21

Resumé

Beslutningsprotokol til digital godkendelse af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen underskrives digitalt ved at trykke på godkend i First Agenda.

Klima og resiliensvurdering

Ikke relevant.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller

at beslutningsprotokollen godkendes.

Beslutning

Godkendt.